

Januari 2024

Stöd och ersättningar till åtgärder mot fosforförluster från jordbruksmark

Den här sammanställningen ger dig en överblick över vilka stöd och ersättningar som går att söka till olika åtgärder mot fosforförluster.

Investeringsstöd

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft

Investeringsstöd för ökad konkurrenskraft kan du söka till investeringar som syftar till att utveckla företaget, exempelvis täckdikning. Stödnivån är 30 procent och du måste ha minst 100 000 kronor i stödberättigande utgifter för att få stöd. Eget arbete, eget material och lön till anställda i företaget räknas inte. Länsstyrelsen prioriterar mellan ansökningarna och beslutar vilka som ska få stöd utifrån kriterier där ansökningarna poängsätts.

Investeringsstöd för kalkfilterdiken

Investeringsstöd för kalkfilterdiken är ett särskilt stöd för att anlägga kalkfilterdiken i samband med täckdikning på lerjord. Om täckdikningen görs på lerjord och i kombination med anläggning av kalkfilterdike kan du få stöd med 50 procent till hela investeringen.

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder kan du söka om du till exempel vill anlägga en våtmark eller fosfordamm, ett tvåstegsdike eller en kalkfilterbädd. Stödnivån är 100 procent, men det finns också takbelopp för vissa åtgärder. Du måste ha minst 30 000 kronor i stödberättigande kostnader för att få stöd. Du kan få stöd för inköp av material och tjänster för anläggning samt förstudie eller planering. Liksom för övriga investeringsstöd är det länsstyrelserna som handlägger ansökningarna, prioriterar och beslutar vilka som ska få stöd.

Miljöersättningar

Miljöersättningar för till exempel skyddszoner mot vattenområden, anpassade skyddszoner och skötsel av våtmarker är årliga ersättningar där du har ett femårigt åtagande. Du söker miljöersättning i SAM-ansökan. Även om du har ett flerårigt åtagande måste du varje år ansöka om utbetalning i SAM-Internet.

Projektstöd

Projektstöd kan beviljas till pilotprojekt och projekt som främjar samarbete och innovation. Ett exempel på projektstöd är EIP (Europeiska InnovationsPartnerskapet). Inom EIP kan du både söka stöd för att bilda en innovationsgrupp och för att genomföra projektet och göra verklighet av din idé. Myndigheter, kommuner, företag och andra organisationer kan också söka stöd för att samarbeta och utbyta erfarenheter och kunskap inom bl.a. områdena konkurrenskraft, miljö och klimat. Syftet är att stödja samarbeten där den gemensamma nyttan är stor för samhället. Stödnivån är 70-100 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Många av dessa stöd hanteras via utlysningar. Ett exempel är stöd till vattenvårdsplaner i avrinningsområden, ett annat erfarenhetsutbyte om odlingssystem för god jordhälsa.

LOVA-stöd

LOVA är ett statligt finansierat stöd till LOKala VAttenvårdsprojekt. Bidraget handläggs av länsstyrelsen och kan sökas av kommuner, föreningar och andra ideella sammanslutningar. Övergödningsinsatser kommer fortsatt att vara det högst prioriterade området, men bidrag kan också sökas för minskad spridning av miljögifter från fritidsbåtar, restaurering av vattenmiljöer, åtgärdssamordning och insamling av

förlorade fiskeredskap. Projekt som handlar om internbelastning i sjöar och kustvatten kan få upp till 90 procent i bidrag, övriga projekt upp till 80 procent. Medfinansiering kan ske med pengar eller ideell tid.

Strukturkalkning

Har du lerjord som du funderar på att strukturkalka? Då kan du söka LOVA-stöd. För att få LOVA-stöd måste ni vara flera som går ihop och söker tillsammans, exempelvis runt ett vattendrag. För mer information, kontakta länsstyrelsen.

Täckdikning

Innan du strukturkalkar är det viktigt att se till att dräneringen på fältet fungerar som den ska. Om täckdikningen behöver göras om kan du söka investeringsstöd för ökad konkurrenskraft. För att kunna få stöd behöver du ha utgifter på minst 100 000 kr. Stödet uppgår normalt till 30 procent.

Täckdikning med kalkfilterdike

Ett sätt att öka infiltrationskapaciteten och minska fosforförlusterna på lerjordar är att blanda strukturkalk i återfyllnadsjorden vid täckdikning. Om täckdikningen görs på lerjord och i kombination med anläggning av kalkfilterdike kan du få stöd med 50 procent till hela investeringen. För att kunna få stöd måste du ha stödberättigande utgifter på minst 30 000 kr. Ansökan görs inom investeringsstödet för kalkfilterdiken. Länsstyrelsen ansvarar för stödet och handlägger din ansökan – kontakta dem om du har frågor.

Våtmarker och fosfordammar

En våtmark eller fosfordamm kan vara ett sätt att fånga upp fosfor och jordpartiklar som redan hunnit lämna fältet. Vill du anlägga en våtmark eller fosfordamm kan du söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder. Stödbeloppet är högst 400 000 kronor per hektar för våtmarker och dammar och 600 000 kr per hektar för fosfordammar. Du kan få stöd till 100 procent av de stödberättigande utgifter. Utgifterna måste vara minst 30 000 kronor för att du ska få stöd. Kontakta länsstyrelsen för mer information och förhandsbesked. Utnyttja gärna Greppa Näringens rådgivning där du kan få hjälp med att bedöma förutsättningarna för att anlägga en våtmark på din gård.

Du kan också söka miljöersättning för skötsel av anlagda eller restaurerade våtmarker och fosfordammar. Ersättningen är uppdelad i en del för skötsel och en del som utgör markersättning. För våtmarker anlagda på åkermark är ersättningsnivån 4 000 kr per hektar. På åkermark i Götalands södra slättbygder kan du få ersättning för markvärde med 3 000 kr per hektar, i övriga delar av landet är markersättningen 1 000 kr per hektar.

Kalkfilterbäddar för att minska läckaget av fosfor

Syftet med kalkfilterbäddar är att avskilja vissa typer av fosforföreningar i vatten från åkermark. En kalkfilterbädd kan till exempel anläggas i anslutning till en damm eller våtmark i odlingslandskapet eller i anslutning till en stamledning i en täckdikning. Till denna åtgärd kan du också söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder. Du kan få stöd för 100 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Utgifterna måste vara 30 000 kronor eller mer.

Twåstegsdike

Funderat på att anlägga ett tvåstegsdike för att minska risken för erosion i dikesslänterna och sänka vattennivån vid höga flöden? Då kan du också söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder. Stödbeloppet är max 1 000 kr per löpmeter och du kan få stöd till 100 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Utgifterna måste vara 30 000 kronor eller mer.

Andra investeringar för bättre vattenkvalitet

Du kan få stöd för att investera i flera olika åtgärder som förbättrar miljöstatusen i sjöar, vattendrag eller hav. Åtgärderna ska vara kopplade till övergödning eller fysisk påverkan som försämrar vattenkvaliteten. Du kan söka stöd för åtgärder som bidrar till att minska övergödningen, till exempel att fasa av slänter i ett dike eller anlägga en sedimentfälla. Reglerbar dränering är ett annat exempel. Liksom för övriga vattenvårdsåtgärder går det att få stöd till 100 procent av de utgifter som berättigar till stöd.

Skydds-zoner

Skydds-zoner fångar upp jordpartiklar som är på väg att lämna fältet via ytavrinning. Inom känsliga områden går det att söka miljöersättning till skydds-zoner beväxna med gräs eller gräs i blandning med vallbaljväxter

både längs fältkanter som gränsar till vattenområden och inne i fält där det förekommer ytavrinning och erosion, så kallade anpassade skyddszoner. Ett vattenområde är ett område som täcks av vatten vid högsta förutsebara vattenstånd.

Skyddszoner längs vattenområden ska vara 6-10 meter breda medan anpassade skyddszoner får ha valfri form. Den sammanlagda arealen ska vara minst 0,10 hektar, men varje enskild skyddszon får vara ner till 100 kvadratmeter. Den årliga ersättningen är 3 000 kr per hektar för skyddszoner längs vattenområden och 10 000 kr per hektar för anpassade skyddszoner.

Greppa Näringen erbjuder kostnadsfri rådgivning som både lantbrukare och miljön tjänar på. Målen är minskade utsläpp av klimatgaser, minskad övergödning och säker användning av växtskyddsmedel. Greppa Näringen drivs i samarbete mellan Jordbruksverket, LRF, länsstyrelserna samt ett stort antal företag i lantbruksbranschen.

Greppa Näringen | Österleden 165 | 262 51 Landskrona | 0771- 573 456 | www.greppa.nu